

La quimera

Títol original: *La cimera* **Direcció:** Alice Rohrwacher **Guió:** Alice Rohrwacher, Carmela Covino, Marco Pettenello **País:** Itàlia **Durada:** 131 min **Any:** 2023 **Gènere:** Drama
Interpretació: Josh O'Connor, Carol Duarte, Isabella Rossellini **Fotografia:** Hélène Louvart **Distribuïdora:** Elastica Films **Estrena a Espanya:** 19/04/2024
No recomanada per a menors de 7 anys
Doblada en espanyol / Versió original subtitulada en espanyol

SINOPSI

Tots tenim una quimera, alguna cosa que volem fer, tenir, però que mai no trobem. Per a la banda de "tombaroli", els lladres d'antigues tombes i de jaciments arqueològics, la quimera és somiar amb deixar de treballar i fer-se rics sense esforç. Per a l'Arthur, la quimera s'assembla a la Benjamina, la dona que va perdre. Per tal de trobar-la, l'Arthur s'enfrontarà a l'invisible, indagarà per tot arreu, penetrarà a la terra – decidit a trobar la porta que porta al Més Enllà de què parlen els mites. En el seu agosarat recorregut entre vius i morts, boscos i ciutats, festes i soledats, els destins dels personatges es creuen, tots a la recerca de la seva quimera. (Elastica Films)

CRÍTICA

25/05/2023 - CANES 2023: Alice Rohrwacher torna als seus personatges marginats, amb un toc de misteri etrusc, a través d'un saurí estranger en una banda de profanadors de tombes a la Itàlia dels 80

"L'Arthur anava a la recerca d'un viatge al més enllà". Hi ha un breu moment a **La quimera**, el quart llargmetratge en competició d'**Alice Rohrwacher** a la 76a edició del **Festival de Canes**, en què alguns dels assistents a la festa, que es trobaven cremant feixos de llenya, miren a càmera i revelen l'essència de la pel·lícula. L'Arthur —el britànic Josh O'Connor, enlluernador protagonista de *Tierra de Dios*, més conegut com el jove i introvertit príncep Carles a la sèrie *The Crown*— és un desconegut de qui no sabem res i que no parla gaire. Torna al centre d'Itàlia per viure en una cofurna als afores d'un suburbi de Tuscia, al mar Tirrè, que és la ciutat natal de la seva estimada Benjamina (**Yle Vianello**), que ja ha passat a millor vida. És la dècada de 1980 i l'Arthur s'acaba d'unir a un grup de mala mort de "profanadors de tombes" que es dediquen a saquejar jaciments arqueològics antics per al mercat negre de l'art. Els seus amics saquejadors de tombes el veneren —i l'exploten— per la seva habilitat de saurí per excavar tombes etrusques amb l'únic ajut d'un simple pal bifurcat. Com que la seva única alternativa al robatori de fíbules és visitar l'angoixada Flora (**Isabella Rossellini**), la mare de la Benjamina, tant li fa que, un dia, quan els segueixen els Carabinieri, el deixin tirat i acabi a la presó. I els diners tampoc no li importen, ja que l'únic que li interessa és admirar la bellesa d'aquestes magnífiques joies que troben entre els objectes funeraris de les tombes de dones etrusques, abans de vendre-les a l'esmunyedís traficant Spartaco.

Rohrwacher roman en la línia del seu característic cinema de derivació documental, en què el paisatge reflecteix una cultura en constant evolució, amb les seves mutacions i contradiccions. Amb un instint antropològic ultracontemporani, la directora descriu la relació que uneix els personatges amb l'entorn on es mouen i amb què xoquen. "M'agraden molt els personatges i els períodes de transició" (dit en una entrevista per a *Sight & Sound*, núm. 25, 2015). A *El país de las maravillas* (guardonada amb el Gran Premi a Canes 2014), era Wolfgang, el "cos estrany", el personatge de transició, amb la seva família i les seves il·lusions postutòpiques; en aquest cas, els personatges de transició són l'Arthur i la banda d'orgullosos i joves saquejadors manipulats pels grans traficants d'art. Rohrwacher ofereix records històrics i socials, i defensa l'alteritat dels seus personatges marginats, els seus "fantasmes de la història" (dit en una entrevista per a *Cinéaste*, núm. 4, 2015). Però en lloc de nostàlgia malenconiosa per aquests "mons a part", per la ruralitat perduda amb totes les seves manifestacions folklòriques, sentim desencantament en observar la pèrdua del sentit d'identitat i de pertinença a una cultura. Quan es mostra la formació d'una petita comunitat de dones-mares i fills, no ens fem il·lusions pel que fa a la supervivència d'aquest experiment *hippy*, ja que sabem com es van desenvolupar les coses durant els trenta anys següents.

Rohrwacher utilitza tres formats cinematogràfics diferents —la precisió del 35 mm per ressaltar els matisos dels frescos de la tomba, que ens fan pensar en certa manera en *El color de la granada* de Sergej Paradžanov, el cos i el dinamisme del Super 16 mm, i propi el 16 mm, caracteritzat pel seu estil amateur i oníric—, alhora que segueix les aventures del substanciós elenc (que inclou **Carol Duarte**, **Vincenzo Nemolato**, **Lou Roy Lecollinet**, **Giuliano Mantovani** i, en un paper inusual, la germana de la directora, **Alba Rohrwacher**), sense aturar-se gaire en la naturalesa dels personatges i les seves relacions, com ja va fer a *El país de las maravillas* i a *Lazzaro feliz*. Al seu lloc, situa la pel·lícula en una dimensió d'un altre món, semblant a la misteriosa civilització etrusca perduda. L'Arthur es considera responsable de la mort de la Benjamina i segueix el fil d'Arianna que li ofereix la seva amant, endinsant-se cada vegada més en el món dels esperits, gairebé desitjant que el terra l'engoleixi, li això suposa tota una representació simbòlica del dolor tal com el coneixem.

Camillo De Marco – cineuropa.org